U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Lenky Matyášové, v právní věci žalobce: **P. P.**, proti žalovaným: **1) Ministerstvo dopravy**, se sídlem nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1, **2) Magistrát hl. m. Prahy,** se sídlem Mariánské nám. 2, Praha 1, v řízení o námitce podjatosti vznesené žalobcem proti soudci Nejvyššího správního soudu JUDr. Miloslavu Výbornému ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 10 As 58/2016,

takto:

Soudce Nejvyššího správního soudu JUDr. Miloslav Výborný **není vyloučen** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 10 As 58/2016.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) uplatnil v řízení o kasační stížnosti vedeném před Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 10 As 58/2016 námitku podjatosti vůči soudci JUDr. Miloslavu Výbornému. V úvodu námitky podjatosti stěžovatel vyjádřil svůj negativní názor na JUDr. Výborného a jeho působení v politice. Dále poukázal na skutečnost, že JUDr. Výborný, jakožto soudce Ústavního soudu, rozhodoval o jeho ústavní stížnosti (věc sp. zn. IV. ÚS 3332/2010). Šlo o stěžovatelovu trestní věc, v níž byl mimo jiné vydán rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 12. 2. 2010, č. j. 3 T 65/2009 – 581. Stěžovatel se také nelichotivě vyjádřil o soudci Mgr. Janu Šottovi, který se podílel na rozhodování v této trestní věci, a také o celé řadě dalších lidí.

JUDr. Miloslav Výborný, proti němuž námitka podjatosti směřuje, uvedl ve vyjádření ze dne 4. 4. 2016, že k projednávané věci ani k osobě stěžovatele nemá žádný vztah.

Nejvyšší správní soud posoudil vznesenou námitku podjatosti a dospěl k závěru, že JUDr. Miloslav Výborný není vyloučen z projednávání věci vedené pod sp. zn. 10 As 58/2016.

Jak Nejvyšší správní soud uvedl například ve svém usnesení ze dne 10. 2. 2016, č. j. Nao 33/2016 - 26 (dostupné z www.nssoud.cz stejně jako další zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu), integrální součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Princip nestranného, nezávislého a spravedlivého rozhodování představuje základní pilíř a předpoklad fungování soudní moci a všichni soudci jsou povinni jej ctít a naplňovat.

Odrazem uvedeného principu je § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."), který uvádí, že „[s]*oudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*"

Důvodem vyloučení je tedy taková povaha vztahu soudce k věci samé, k účastníkům či jejich zástupcům, která je natolik objektivizovatelná, že lze důvodně pochybovat o soudcově nepodjatosti. Při úvahách o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. je nicméně nutno postupovat velmi obezřetně, neboť jde o výjimku z ústavní zásady, podle které nesmí být nikdo odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak jak zákon a na něj navazující rozvrh práce určují osobu zákonného soudce (příslušného soudního senátu), je tato příslušnost zásadně dána a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci lze proto jen výjimečně a ze závažných důvodů, které mu, alespoň potenciálně, brání rozhodnout v souladu se zákonem, nezaujatě a spravedlivě.

Z vyjádření soudce JUDr. Výborného nevyplývá, že by se v souzené věci za podjatého považoval, neboť, jak uvádí, k projednávané věci ani ke stěžovateli žádný vztah nemá.

Dle § 8 odst. 1, věty druhé, s. ř. s., platí, že „[v]*yloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení.*" Předchozí soudní řízení je třeba chápat nikoli časově, ale instančně (srov. L. Jemelka, M. Podhrázský, P. Vetešník, J. Zavřelová, D. Bohadlo, P. Šuránek. *Soudní řád správní. Komentář.* 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. s. 61). Vyloučen je tak např. soudce,

který by měl rozhodovat o kasační stížnosti směřující proti rozhodnutí krajského soudu, na jehož vydání se ten samý soudce podílel před krajským soudem.

Ve vztahu k nynější věci nelze hovořit o tom, že by JUDr. Výborný rozhodoval o věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Stěžovatel v dané souvislosti poukazoval na skutečnost, že se JUDr. Výborný v jeho věci u Ústavního soudu podílel na vydání usnesení ze dne 21. 2. 2011, sp. zn. IV. ÚS 3332/10. Ve vztahu ke kasační stížnosti projednávané u Nejvyššího správního soudu ovšem představuje zmíněné řízení u Ústavního soudu zcela jinou věc, na kterou nedopadá § 8 odst. 1, věta druhá s. ř. s. Ústavní soud pod sp. zn. IV. ÚS 3332/10 rozhodoval o stížnosti stěžovatele, který byl shledán vinným ze spáchání trestného činu podvodu podle § 250 odst. 1 a 2 zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona, v tehdy účinném znění, a trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 171 odst. 1 písm. c) trestního zákona a byl odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání šestnácti měsíců, podmíněně odloženému na zkušební dobu třiceti měsíců při současném vyslovení dohledu. Současně mu byl udělen trest zákazu činnosti, spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu na dobu dvou let, a byla mu dále uložena povinnost zaplatit poškozené škodu ve výši 59 824,50 Kč.

V řízení vedeném pod sp. zn. 10 As 58/2016 naopak Nejvyšší správní soud rozhoduje o kasační stížnosti proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 8. 3. 2016, č. j. 3 A 28/2015 - 74, jímž stěžovateli nebylo přiznáno osvobození od soudního poplatku a byla zamítnuta jeho žádost o ustanovení zástupce v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaných správních orgánů. Jde tedy o zcela odlišnou a nijak nesouvisející věc.

Lze dále poukázat na § 8 odst. 1, větu poslední, s. ř. s., dle níž „[d]*ůvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*“ Rozhodování JUDr. Výborného u Ústavního soudu pod sp. zn. IV. ÚS 3332/10 představuje rozhodování v jiné věci, než ve které stěžovatel podal námitku podjatosti. Takové rozhodnutí nemůže zakládat důvod pro vyloučení soudce.

Politická kariéra JUDr. Výborného rovněž nepředstavuje důvod jeho podjatosti. Stěžovatel nepoukázal na žádnou smysluplnou souvislost mezi politickým působením JUDr. Výborného a řízením před Nejvyšším správním soudem, v němž byla vznesena námitka podjatosti. Ani Nejvyššímu správnímu soudu není žádná taková souvislost známa. V řízení o námitce podjatosti tak nelze poukázat na žádnou okolnost spojenou s dřívějším politickým působením JUDr. Výborného, která by představovala podklad pro jakoukoli pochybnost o jeho nepodjatosti.

Samotné negativní subjektivní názory stěžovatele na dřívější politické působení soudce důvod k pochybnostem o nepodjatosti takového soudce nezavdávají. Pro vyloučení soudce z projednávání a rozhodnutí věci je podstatné, zda je dán soudcův pozitivní či negativní vztah k věci, k účastníkům či jejich zástupcům, pro který by bylo možno pochybovat o jeho nepodjatosti. Pro pochybnosti o nepodjatosti soudce musí existovat nějaké objektivní skutečnosti, pouhý negativní názor účastníka řízení na soudce

nepostačuje. To, že má účastník jednostranně pozitivní či negativní náhled na soudce, který ale naopak k účastníku ani k věci žádný vztah nemá, je z hlediska hodnocení podjatosti soudce irelevantní za situace, kdy účastník nepoukáže na žádné skutečnosti, z nichž by vyplývaly pochybnosti o nepodjatosti.

Stěžovatel v kasační stížnosti nevybíravým způsobem zpochybnil charakterové vlastnosti a odborné schopnosti JUDr. Výborného. Nejvyšší správní soud konstatuje, že důvodem pro vyloučení soudce nemůže být samotná skutečnost, že účastník řízení na soudce z určitých důvodů nazírá negativním způsobem, pokud není spojena s nějakou objektivně existující okolností, pro kterou by bylo možno o nepodjatosti pochybovat. Stěžovatel na žádnou takovou okolnost ani v náznaku nepoukázal. Z negativního (či pozitivního) náhledu účastníka na soudce nelze bez dalšího vyvozovat, že samotný soudce má k účastníkovi (či k jeho zástupci nebo k věci) pozitivní či negativní vztah. V námitce podjatosti se přitom stěžovatel omezil na vyjádření svého názoru na soudce, který má jeho věc rozhodovat, nepoukázal však na žádnou skutečnost, která by odůvodňovala jakékoli pochybnosti o nepodjatosti JUDr. Výborného. Kritika ze strany účastníků řízení je běžnou součástí práce soudce, proto ani nevybíravé hodnocení stěžovatele na adresu soudce JUDr. Výborného nemohlo založit důvod k pochybnostem o jeho nepodjatosti.

Bez významu pro posouzení nynější námitky podjatosti je potom ta část podání, v níž stěžovatel kritizoval postup celé řady soudců a dalších osob ve věcech, které nemají žádnou zjevnou souvislost s řízením vedeným pod sp. zn. 10 As 58/2016.

Ze všech výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že soudce Nejvyššího správního soudu JUDr. Miloslav Výborný není vyloučen z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 10 As 58/2016.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. dubna 2016

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu